

w sprawie: **uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 dla Gminy Stary Targ**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2018r. poz.107) Rada Gminy Stary Targ uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020, zwany dalej „Programem”.

§ 2

Program stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stary Targ.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY
[Signature]
mgr Magdalena Wasiewicz

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE STARY TARG
na lata 2017-2020**

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie, przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2015 r. , poz. 1390 ze zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną, seksualną, zaniedbanie, po przemoc ekonomiczną. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE:

1. Przemoc fizyczna – jej celem zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i ekonomicznych.

Przemoc jest przestępstwem, w zależności od tego, czy ma ona charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki spostrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stary Targ ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2017 – 2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

ROZMIAR ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE STARY TARG.

W celu prawidłowego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie Stary Targ, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Liczba mieszkańców gminy Stary Targ na dzień 31.12.2016 roku wyniosła 6357 osób, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy 303 w tym kobiet – 207, mężczyzn – 96.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminę obowiązek stworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i powołania Zespołu Interdyscyplinarnego, który realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochron Ofiar Przemocy w Rodzinie. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemoc w rodzinie.

Zespół decyduje o podjęciu interwencji w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty i powołuje grupę roboczą w celu podjęcia działań w indywidualnych przypadkach.

Podstawowym celem Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy roboczej jest wsparcie i pomoc osobie doznającej przemocy w rodzinie.

Rolą grupy roboczej jest zmotywowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych, udziału w programach dla osób uzależnionych od alkoholu lub warsztatach umiejętności wychowawczych dla rodziców stosujących przemoc wobec dzieci / kontakt do powyższych placówek udzielają pracownicy OPS/.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 3 lat wstecz (stan na dzień 31.12.2016r. otrzymał 62 „Niebieskich Kart” od poniższych podmiotów:

	NIEBIESKIE KARTY 2014	NIEBIESKIE KARTY 2015	NIEBIESKIE KARTY 2016
PRACOWNICY SOCJALNI	0	0	0
POLICJA	18	23	20
OŚWIATA	0	0	1
SŁUŻBA ZDROWIA	0	0	0
RAZEM:	18	23	21S

W Gminie Stary Targ uruchomiony jest w ramach GKRPA w Starym Targu dyżur psychologa oddelegowana do wspierania osób doświadczających przemocy domowej.

Trudno w sposób jednoznaczny określić zakres zjawiska przemocy na terenie gminy z uwagi na występowanie przemocy ukrytej, która ma miejsce w rodzinie czy w szkole, ale nie jest ujęta w statystykach z powodu braku wiedzy na jej temat.

I. CEL STRATEGICZNY:

Głównym celem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego,

profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZDIAGNOZOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ POZIOMU ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT TEGO ZJAWISKA

DZIAŁANIA:

1. Prowadzenie badań skali zjawiska przemocy domowej w rodzinie, w Gminie Stary Targ,
2. Prowadzenie badań różnych grup wiekowych w obszarze przemocy w rodzinie,
3. Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z pracownikami różnych grup zawodowych powołanych do pracy w grupach roboczych.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba spraw zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Liczba posiedzeń grup roboczych.

CEL SZCZEGÓŁOWY: DZIAŁANIA PROMOCYJNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM NA RZECZ PODNOSZENIA WIEDZY MIESZKAŃCÓW NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

DZIAŁANIA:

1. Rozszerzenie działań profilaktycznych w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, praw osób doświadczających przemocy, możliwości uzyskania przez nie konkretnych form wsparcia.
2. Prowadzenie zajęć warsztatowych na temat asertywności, poczucia własnej wartości oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.
3. Rozpowszechnienie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba zorganizowanych społecznych kampanii edukacyjnych i informacyjnych.
2. Liczba rozpowszechniania materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE POMOCY I OCHRONY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE.

DZIAŁANIA:

1. Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia przez psychologa i prawnika.
2. Udzielenie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą.
3. Rozpowszechnienie telefonu zaufania: Niebieska Linia Poznań telefon 61 8430101,
4. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”.
5. Prowadzenie działań interwencyjnych w związku ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie.

6. Praca socjalna prowadzona przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach uwikłanych w różnego rodzaju konflikty.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba osób, którym udzielono wsparcia przez specjalistów – psycholog, prawnik.
2. Liczba osób umieszczonych w ośrodkach kryzysowych:
 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej – Gdynia, ul. Biskupa Dominika 25 tel. 58 622 22 22
 - Punkt Interwencji Kryzysowej – Poznań, ul. Niedziałkowskiego 30, tel. 61834865
3. Ilość podjętych działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE PROFESJONALIZMU SŁUŻB SPOŁECZNYCH W UDZIELANIU POMOCY OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ PODEJMOWANIE SKUTECZNYCH INTERWENCJI POPRZEZ PRZEDSTAWICIELI RÓŻNYCH INSTYTUCJI.

DZIAŁANIA:

1. Organizowanie szkoleń w formie warsztatów dla osób zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
2. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego nakierowane na rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie.

WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.

II. REALIZACJA CELÓW:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez współpracę jednostek do tego powołanych,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Stary Targ,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie, poprzez szkolenia i warsztaty,
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno-edukacyjne, /

np.: Fundacja FLOW z Kwidzyna/

- 5) udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób znajdujących się w kryzysie ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy w rodzinie:

- psycholog dla ofiar przemocy – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu
- prawnik – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu

/ po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i godziny wizyty u psychologa i prawnika pod numerem 55 2776374/,

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- 3) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie poprzez warsztaty realizowane w szkołach i świetlicach opiekuńczo – wychowawczych,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) zwiększenie świadomości społecznej poprzez ulotki, plakaty.

IV. PROGRAM BĘDZIE REALIZOWANA W OPARCIU O AKTY PRAWNE:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. , poz. 1390 ze zm.),
- 2) ustawę z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, 1583, 1948, 2174),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286, 1893, 1916.).

V. ZASOBY GMINY STARY TARG W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zasoby ludzkie – porady specjalistów.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz pełniące funkcję wspierającą, w tym:
 - 1) ośrodek pomocy społecznej,
 - 2) komenda policji,
 - 3) gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - 4) placówki oświatowo – wychowawcze,
 - 5) zakłady opieki zdrowotnej,
 - 6) organizacje pozarządowe,

- 7) psycholog dla ofiar przemocy,
- 8) prawnik.

VI CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU.

- 1) współpraca z samorządem gminy Stary Targ,
- 2) diagnoza środowiska lokalnego,
- 3) współpraca służb i instytucji z terenu gminy Stary Targ oraz poza nią w tym obszarze,
- 4) otwartość na współpracę specjalistów z różnych dziedzin,
- 5) dążenie do zmiany obecnej sytuacji rodzin dotkniętych przemocą.

VII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI PROGRAMU:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania sytuacjom kryzysowym,
- 3) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz ubóstwo,
- 4) zaburzenie relacji rodzinnych,
- 5) brak infrastruktury socjalnej w Gminie Stary Targ,
- 6) brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- 7) trudność w pogodzeniu obowiązków zawodowych z pracą w Zespole Interdyscyplinarnym i grupie roboczej,
- 8) rozbudowana procedura działań w zakresie przemocy.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU:

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stary Targ na lata 2017 – 2020 mają charakter ciągły.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społeczny w Starym Targu, a koordynatorem do spraw jego wdrażania – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania wyznaczone w niniejszym programie będą podejmowane przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację: Wójt Starego Targu, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświaty, służby zdrowia, policja.

IX. MONITOROWANIE

Monitoring Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać istniejące problemy, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany. Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Targu.

X. SPRAWOZDAWCZOŚĆ:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu nie później niż do 31 marca każdego roku przekłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU:

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.